

Terrestra ekosystemgruppens arbete med friluftsliv Nordiska ministerrådet

Jannica Pitkänen-Brunnsberg, Oslo 2.6.2010

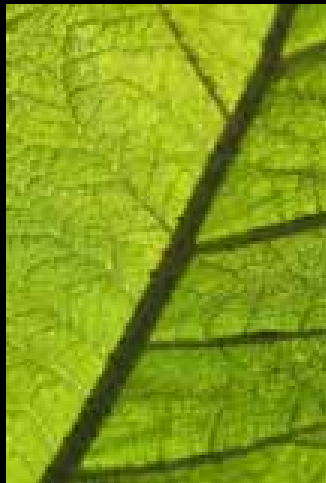

- De nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan
- Grundades 1971
- Generalsekreterare Halldor Asgrimsson (2007-)
- Danmark ordförandeland

Det nordiska miljösamarbetet

Leds av de nordiska miljöministrarna (MR-M)

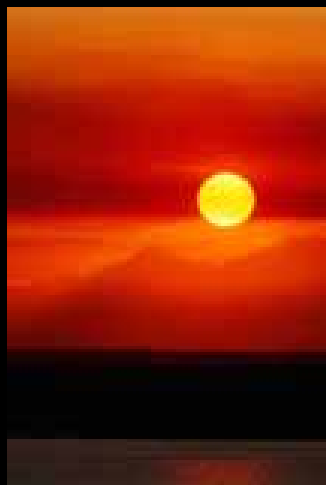
Nordiska miljöhandlingsprogrammet 2009-2012

NEFCO, Miljömärkningsnämnden, NordGen, 8 arbetsgrupper.

Terrestra ekosystemgruppen (TEG)

- 12 medlemmar, 1 koordinator
- Målsättning: förvalta naturmiljön på ett hållbart sätt i syfte att skydda naturens processer och kulturlandskapets värden så att ekosystemtjänsterna upprätthålls.
- Biodiversitet, landskap, kulturmiljö och friluftsliv
- Projektfinansiering
- Budget år 2010 ca 4 MDKK

Mål:

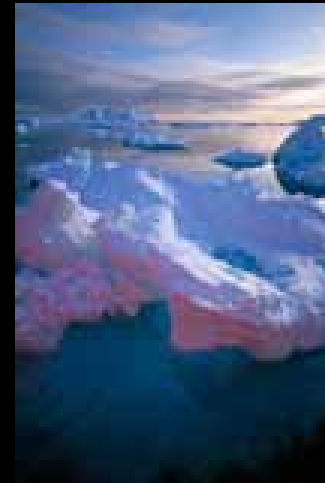
- Tillgången till natur- och kulturmiljöer är säkerställd och utökad
- Friluftslivet främjar människors hälsa och livskvalitet samt är en integrerad del av samhällsutvecklingen

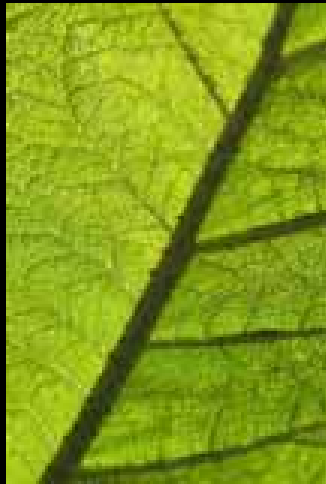
Prioriteringar

- Stimulera till miljövänligt friluftsliv för nya och gamla brukargrupper
- Synliggöra och dokumentera kopplingen mellan friluftsliv och hälsa

TEGs arbete med friluftsliv – ett urval

- COPE
- Nordisk-baltisk konferens om uteskolor
- Turism i skyddade områden
- Besökarundersökningar i naturområden
- Friluftsliv och psykisk hälsa
- Friluftsliv och hälsa
- Tillgång till kulturmiljöer

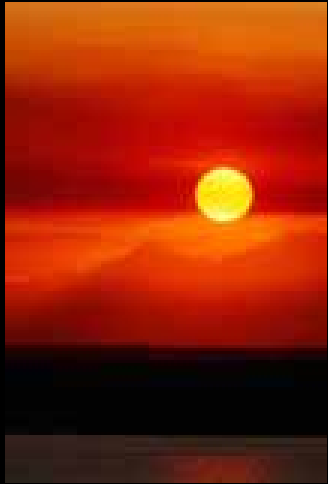
- Godkänd 2010
- Vägledande verktyg för ett mer målinriktat och planmässigt arbete.
- Expertkonsultering
- 8 teman speglar prioriteringar
- Referensram för behandling av projektansökninar

Säkra tillgång till natur- och kulturmiljö. Friluftslivsresurser och ökad aktivitet

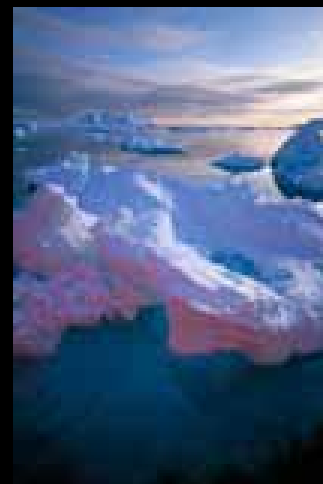
- *Önskat resultat: Ökad och säkrad tillgång till natur- och kulturmiljö. Ökat intresse för friluftsliv bland hela spektret av potentiella användargrupper.*

- **Medel:** Generellt och strukturerat arbeta med frågan om tillgång till exempel genom värnande av tillgänglighet och allemansrätt samt lösande av tillgänglighetsrelaterade konflikter. Uppmärksammande av markanvändning i rekreationssyfte. Rikta information om friluftslivet till olika användargrupper. Samarbeta med organisationer som arbetar med friluftslivet.

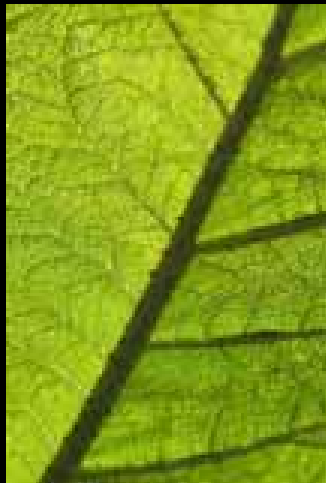

- *Önskat resultat: fokus på miljövänligt friluftsliv. Definition och kriterier för miljövänligt och hållbart friluftsliv. Ett aktivt friluftsliv utan skadliga miljöutsläpp.*
- Medel: Projekt där relevanta parter möts och diskuterar begreppet miljövänligt friluftsliv och dess kriterier. Utarbetande av indikatorer för miljövänligt friluftsliv. Projekt om friluftsliv och klimatpolitik.

- *Önskat resultat: Uppmärksamma och utveckla hållbar naturturism, undersöka naturturism som medel att säkra och öka tillgång till natur- och kulturmiljö. Förutsättning att naturturismen inte skall ske på bekostnad av allemansrätten eller undandtränga existerande lågtröskelförbud.*
- Medel: Nordiska rekommendationer och angreppssätt gällande konkurrens kring olika sätt att nyttja naturen. Uppföljning av projektet Besökarundersökningar i naturområden (TemaNord 2007:601). Projekt kring naturturismens roll i frågan om tillgång till natur- och kulturmiljö. Projekt kring hållbar turism som verktyg för att stimulera till miljövänligt friluftsliv.

- *Önskat resultat: Främja framför allt barnens uteliv och tätortsnära friluftsliv. Fokus på barn med invandrarbakgrund.*

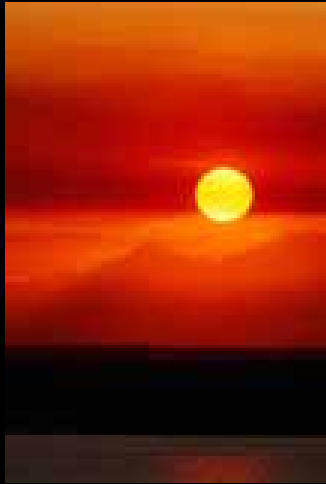

- Medel: Samla personer som arbetar med barn att diskutera kring ämnet barn, friluftsliv och miljö. Seminarium för lärare om barns friluftsliv, friluftsfostern och miljöpedagogik. Etablerande av flera tätortsnära skogs- och grönområden bland annat genom stadsplanering.
- Nordiska rådets rekommendation <>

Friluftsliv, hälsa och livskvalitet

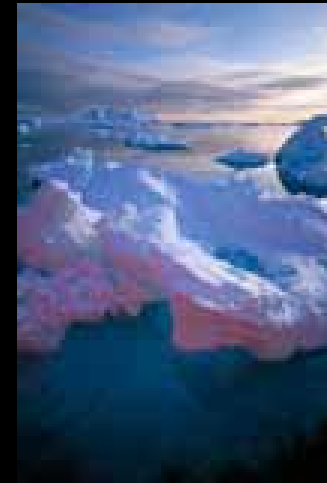
- *Önskat resultat: Friluftslivet är en integrerad del av hälsopolitiken i Norden och i de nordiska länderna. Forskningsresultat kring kopplingen mellan friluftsliv och hälsa är kända inom hälsosektorn. Ökad medvetenhet om friluftslivets positiva effekter på hälsa både bland allmänheten, politiker och inom hälsobranschen.*
- **Medel:** Öka kunskapsgrunden och utforma en strategi för friluftsliv och hälsa. Frisk i naturen – kampanj om friluftsliv och hälsa. Sammanfatta goda erfarenheter av upprättandet av rekreationsområden i hälsosyfte. Sammanfatta goda erfarenheter av friluftsliv som terapeutisk metod.

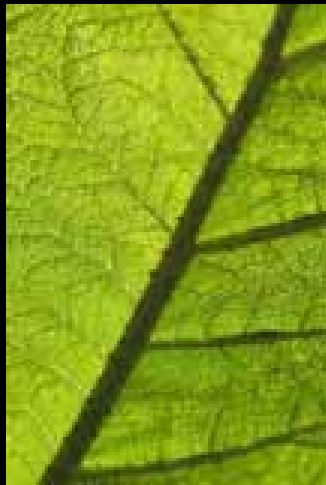
- *Önskat resultat: Integrera friluftslivstänkande i samhällsutvecklingen och politik, ökad politisk uppmärksamhet av friluftslivsfrågor.*
- Medel: Förmedling av projektresultat till beslutsfattare på olika samhällsnivåer, särskilt i form av guidelines och best practice – rapporter. Betona friluftslivets positiva sidor för beslutsfattare genom särskild kampanj. Samarbete mellan sektorer.

Friluftsliv som en del av nordisk kultur och livsstil

- *Önskat resultat: En djupare och mer kritisk syn på friluftslivet som en del av den nordiska kulturen och livsstilen.*
- Medel: Projekt som behandlar friluftslivet som ett socialt och kulturell fenomen, där man tar hänsyn till kulturens dynamik över tid.

- *Önskat resultat: Uppmärksammande av friluftslivets utmaningar och hot.*

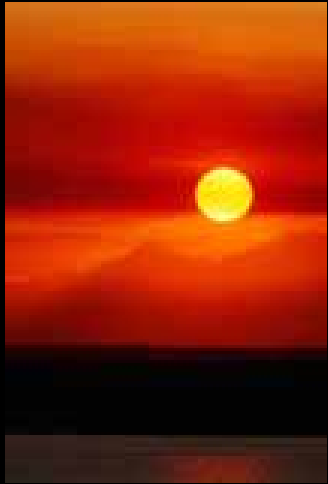

- Medel: Sammanställning och analys av information om det nordiska friluftslivets hotbilder. Nordisk friluftslivsstrategi där utmaningar och åtgärder definieras. Workshop för friluftslivsorganisationer avsedd för diskussion kring detta tema. Gemensamma indikatorer för t.ex. klimatförändringens effekt på friluftslivet.

- Sektorintegrering
- Informationsspridning
- Uppföljning och revidering

TEG som projektfiansiär

- NMR beviljar stöd för ett år i taget. Fleråriga projekt bör lämna in ny ansökan varje år.
- Beviljningar på ca 20.000-500.000 DKK
- Två ansökningstillfällen per år. Preliminärt beslut i september.
- Både offentliga förvaltningsorgan och NGOer kan fungera som sökanden, men kopplingen till förvaltningen är viktig.
- Nordiskt mervärde, nordisk nytta.
- Ej forskningsprojekt, ej upprätthållande av verksamhet.
- Seminarier med rapporter, utredningar, utvärderingar, analyser, sammanställning av information, handböcker, grundande av nätverk, nyhetsbrev, tidsbegränsade kampanjer.

Tack!

Mer information:

Jannica Pitkänen-Brunnsberg
Koordinator
c/o Forststyrelsen, Naturtjänster
Vanda, Finland
+358 40 1968 631
Jannica.pitkanen-brunnsberg@metsa.fi
www.norden.org/teg

